

[Undervisningsministeren.]

begyndt eller er parat til at kunne paa-begyndes — det vil altsaa sige i alt en 835 Skoler —, er der ca. 1 000 Skoler tilbage, som efter et Skøn fra Ministeriets Side trænger til Udvidelse eller Nybygning, for at de kan opfylde Folkeskolelovens Krav, og hele dette store Fremtidsperspektiv for vor Skole er det, der nu fastsættes Regler for i Tilskudsparagraffen i dens nye Affattelse.

Oprindeligt var det saaledes, at Fristen for Skolelovens Gennemførelse var sat til 1. April 1948. Under Hensyn til, at vi sinkedes 4 Aar ved de Forhold, der indtraadte, nemlig fra 1942 til 1946, var det i det oprindelige Lovforslag foreslaaet, at man ogsaa udskød Fristen for den endelige Gennemførelse af Lovens Bestemmelser til 1. April 1952. Som jeg har gjort opmærksom paa, har man i Folketinget ønsket dette ændret til 1. April 1950, dog under den udtrykkelige Forudsætning, at hvis det er umuligt at gennemføre Loven inden for denne Frist, maa man forlænge den.

Jeg skal ikke komme ind paa at nævne de enkelte Tal eller Beløb, dem kan man se i Lovforslaget og de ledsagende Bemærkninger. Jeg skal kun sige et Par Ord om de Regler, hvorefter man ønsker Stats-tilskuddet fordelt.

Disse Regler er administrativt let behandlelige, og det er i og for sig ogsaa en god Regel, at der gives et bestemt Beløb for hvert Lokale, saa at Kommunen selv maa bære de Merudgifter, der kommer, hvis den bygger for flot, og ogsaa selv tager det, der spares, hvis den søger at bygge billigt. Man tilstræber med disse Tilskud i det store og hele gennemsnitlig at dække 30 pCt. af Udgiften. Det var nemlig en Regel, der blev fastslaaet allerede i Begyndelsen af 40'erne, at det i Almindelighed skulde være saaledes, at Kommunen selv skulde bære mindst 40 pCt. af Udgiften, medens Staten i alt skulde afholde 60 pCt. og ikke over 60 pCt., altsaa fordelt med 30 pCt. paa Forrentningstilskuddet og 30 pCt. paa det kontante Tilskud. Det har været nødvendigt her ved Ændringen af Loven at ophæve den Begrænsning, der var sat i den oprindelige Lov, først 35 000 Kr., derefter 46 000 Kr. Den har i og for sig ikke nogen Mening længere, naar man fastholder Hovedgrundlaget for hele Tilskudsordningen.

Der var ogsaa i den oprindelige Folkeskolelovs § 63 den Regel, at det samlede Statstilskud til Forrentning og Afbetaling paa Statslaan ikke maatte overstige

900 000 Kr. om Aaret. Denne Sum burde naturligvis, da man i 1940 ændrede Loven og gik til det dobbelte, ogsaa have været fordoblet. Det skete imidlertid ikke, men nu foreslaas denne Begrænsning slettet, saa at de enkelte Skoler ikke skal komme ud for at have paa-begyndt Arbejder og saa ikke kunne faa Tilskud. Det maa være saadan med dette begrænsede Tilskud, at selv de Kommuner, der kommer sidst i Rækken, maa kunne være sikre paa at faa det Tilskud, som er tilsagt dem fra Statens Side, og som de har billigt Krav paa.

Det er imidlertid klart, at med det Lovforslag, der foreligger her — og som altsaa er et Forslag om Forrentnings- og Afbetalingstilskud med de Beløb, der er nævnt i Forslaget —, er vi ikke igennem. Vi maa have det ligesom i 1941—42, og det er Ministeriets Agt ligesom ved den hidtidige Tilskudsordning, at der til dette Tilskud til Forrentning og Afdrag paa Skolelaan, ligesom hidtil maa knyttes et kontant direkte Tilskud af samme Størrelse; og herom vil jeg, naar Loven er gennemført, stille Forslag efter Forhandling med Finansministeren og Finansudvalgene. Det havde egentlig paa en Maade været tiltalende, om man havde fastlagt ogsaa dette kontante Tilskud i Loven. Naar jeg ikke har stillet Forslag derom, er det under Hensyn til, at Byggepriserne jo meget vel, inden Loven udløber, kan have ændret sig, eventuelt i betydeligt nedadgaende Retning, saa at de nu foreslaede Tilskud vil overstige 60 pCt. af Udgiften; det vil da være naturligt at foretage en passende Regulering af det direkte Tilskud, som derfor formentlig maa fastsættes fra Aar til Aar og kun for eet Finansaar ad Gangen.

Jeg tror, at bliver Loven gennemført, vil vi have Mulighed for her i dette Land at løfte ikke mindst vor Landsbyskole op, hvad den trænger til i mange Henseender, og saa vil vi ogsaa have Mulighed for paa Skolevæsenets Omraade at komme videre. Men jeg synes, at saa længe denne mægtige Opgave ligger foran os, staar det til os først at faa Loven af 1937 gennemført, forinden man tager store nye Opgaver op.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale det høje Ting at modtage Lovforslaget med Velvilje.

H. P. Johansen: Det Lovforslag, der her er til første Behandling, vil sikkert faa en velvillig Modtagelse i Landstinget ligesom i Folketinget, og jeg skønner, der er god Grund til at takke den højtærede Mini-